

LUNDS UNIVERSITET
Juridiska fakulteten

Juridiska fakultetsstyrelsen
Professor Katarina Olsson
Universitetsadjunkt Henrik Norinder

YTTRANDE

2016-11-06

Dnr V 2016/1243

1

Näringsdepartementet

Remiss: En utökad beslutanderätt för Konkurrensverket (SOU 2016:49)

N2016/04747/KSR

Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, som anmodats att yttra sig över rubricerat betänkande, får härmed avge följande yttrande, som utarbetats av professor Katarina Olsson under medverkan av universitetsadjunkt Henrik Norinder.

Utredningen innehåller en gedigen redogörelse för handläggningsprocessen i ärenden som rör konkurrensbegränsande samarbete, missbruk av dominerande ställning och företagskoncentrationer. I betänkandet analyseras sedan förutsättningar för och behovet av en utökad beslutanderätt för Konkurrensverket i dessa frågor.

Det ligger i allas intresse att vi har en väl fungerande konkurrens i Sverige. Ett led i detta är att tillsyn och övervakning liksom sanktionssystem fungerar på ett så bra och rättssäkert sätt som möjligt. Utredningen har övertygande, utifrån regleringen i Europakonventionen, diskuterat rättssäkerhetsaspekterna och de olika argument som kan framföras för och emot att låta Konkurrensverket få en utökad beslutanderätt.

Utredningens förslag handlar om att effektivisera handläggningsprocessen i konkurrensärenden och skapa en harmonisering mellan de nationella reglerna och de sanktionsbefogenheter som dels EU-kommissionen och dels andra nationella konkurrensmyndigheter har. Utredningen utgår alltså i stor utsträckning från begreppet effektivitet (s. 259 ff). Det förefaller som om utredningen i fråga om effektivitet framför allt fokuserar på snabbhet. Handläggningstiderna kan kortas genom att Konkurrensverket ges egen beslutanderätt menar utredningen. Fakultetsstyrelsen kan instämma i att snabbhet är viktigt, men ett rättssäkert förfarande innebär inte enbart möjligheten att få ett snabbt beslut. Andra delar i en rättssäker handläggning är t.ex. krav på förutsebarhet, transparens och opartiskhet. Effektivitet är utan tvekan ett komplicerat och mångfacetterat begrepp om kräver en konkretisering för att bli begripligt.

Ifråga om potentiella effektivitetsvinster (s. 262) bygger utredningen på ett antal antaganden. Det är möjligt att antagandena är helt korrekta men det känns inte

särskilt övertygande att införa en så omfattande förändring av nuvarande system utifrån ett antal spekulationer om ett visst resultat. Harmoniseringsskälet (s. 266 ff) är inte heller tillräckligt motiverat menar fakultetsstyrelsen. Den stund det finns ett EU-direktiv som kräver harmonisering ställs saken givetvis i ett annat ljus.

Mot bakgrund av detta menar juridiska fakultetsstyrelsen att utredningen inte i tillräcklig grad har visat att de fördelar som förslaget skulle ge ur effektivitetssynpunkt överstiger de nackdelar som finns med dagens system. Möjligen skulle man kunna fråga sig om det verkligen är en utökad beslutskompetens för Konkurrensverket som är lösningen på de problem som utredningen identifierat. Den nyligen införda lagen om patent- och marknadsdomstolar kan innebära förändringar som utredningen inte analyserat och som kanske kan förändra bilden. Därför menar fakultetsstyrelsen att den nya domstolsorganisationen måste få börja arbeta innan de stora förändringar som föreslås kan genomföras.

Osäkerheten om förslagets effekter i praktiken gör att fakultetsstyrelsen sammanfattningsvis ställer sig något tveksam till utredningens förslag.

Enligt delegation

Katarina Olsson